Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 29 апрель 1972 йил, шанба | № 101 (15.272). | Баҳоси 2 тийин.

Қурилиш ходимлари! Янги объектларни ишга туширишни тезлаштириш учун курашингиз, қурилиш қийматини камайтиришга ва сифатини оширишга эришингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

1 МАЙ ШАРАФИГА!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

РЕСПУБЛИКАДА «МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ» СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети мамнуният билан шуни қайд қилдики, Иваново тўқимачиларининг пахтакорларга, пахта тозалаш заводларининг ходимлари, олимлар, конструкторлар ва машинасозларга йўллаган мактубига жавобан республикада ўзаро боғланган яқин корхоналар ўртасида «Минглар шартномаси» деган шиор остида мусобақа тобора кенг авж олмоқда. Бу мусобақа В. И. Ленин номидаги Глухово ип газлама комбинати коллективининг ташаббуси билан бошланган эди.

Социалистик мусобақанинг ана шу янги формаси қардош иттифоқдош республикаларнинг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари ва зиёлилари ўртасидаги иттифоқни янада мустаҳкамлашнинг муҳим воситасидир ва меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш, совет халқларининг СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли бажариш учун, коммунистик қурилишнинг КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан улуғвор программасини амалга ошириш учун биргаликда олиб бораётган курашида уларнинг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлаш каби олижаноб ишга хизмат қилади.

Шу мусобақа муносабати билан «Совет Ўзбекистони», «Правда Востока», «Ҳақиқати Ўзбекистон», «Ленин Байроғи» газеталари кенг кўламда ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар. Улар «Советская Россия» (КПСС Марказий Комитетининг газетаси), «Радянська Украина» (Украина Компартияси Марказий Комитети, Украина ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи) ва «Звязда» (Белоруссия Компартияси Марказий Комитети, Белоруссия ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи) газеталари билан биргаликда «Минглар шартномаси»га қўшилингиз» деган шиор остида ўз ишларини қизитиб юбордилар.

Мирзачўл деҳқонлари, Андижон область Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхози, Фарғона область Ўзбекистон районидаги Ғафур Ғулом номли колхоз, Самарқанд область Оқдарё районидаги «Даҳбед» совхози, Москва, Ленинск, 2-Қўқон, Яккабоғ, Гулбоғ пахта заводларининг коллективлари, «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг ходимлари, пахта тозалаш давлат махсус конструкторлик бюросининг конструкторлари ва бошқалар мусобақага биринчи бўлиб қўшилдилар. Меҳнат коллективлари бу мусобақада бутун куч ва ижодий ғайратларини КПСС XXIV съездининг халқ истеъмол қиладиган товарларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини кескин суратда яхшилаш, социалистик ишлаб чиқариш самарадорлигини бутун чоралар билан оширишга сафарбар қилишни ўз олдиларига вазифа қилиб қўйдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Минглар шартномаси» тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашда республика меҳнаткашларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини бутун чоралар билан кучайтириш соҳасида ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети, республика министрликлари ва идоралари «Минглар шартномаси» мусобақасини қўллаб-қувватлашлари ва саноат корхоналари, колхозлар, совхозлар, илмий-тадқиқот ва конструкторлик ташкилотлари коллективлари ўртасида бу мусобақани кенг авж олдиришлари лозим. Республика, область, шаҳар ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига «Минглар шартномаси» мусобақасини кенг пропаганда қилиш ва ана шу мусобақа қатнашчилари ўзларининг социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликларини мунтазам суратда ёритиб туриш топширилди.

Андижон области. СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳаракат қилаётган Андижон сув омбори бунёдкорлари Май байрами арафасида ишни янада қизитиб юбордилар. Сув омбори қурувчилари йиллик планга қўшимча юз минг тонна бетон ётқизиш учун курашаётирлар. Суратларда: сув омбори қурилиши участкаларида.

Р. АШУРОВ фотоси. (ЎзТАГ).

СУВ РЕСУРСЛАРИ — БОЙЛИГИМИЗ

Ўзбекистон ССР Олий Совети сув хўжалиги доимий комиссияси 28 апрелда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида республиканинг сув ресурсларини сақлаш ва ундан фойдаланишнинг аҳволи ҳамда бу соҳадаги ишларни яхшилаш чоралари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, меҳнаткашлар депутатлари Тошкент, Самарқанд ва Фарғона область Советлари ижроия комитетларининг раҳбарлари бу ҳақда ахборот бердилар.

Комиссия оқар сувларни тозалаб туришни ташкил этишда ҳали ҳам мавжуд жиддий камчиликларни бартараф этиш зарурлигига республикадаги маҳаллий Советлар ва бир қанча министрликлар раҳбарларининг эътиборини жалб қилди. Сув манбаларининг ифлосланишига қарши кураш ва сувдан тўғри фойдаланиш юзасидан ҳукумат белгилаган тадбирлар комплексини ҳеч сўзсиз бажариш ҳақида тегишли тавсиялар берилди. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Республика халқ хўжалиги ва маданияти турли соҳаларининг илғор ходимлари 28 апрелда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига келишди. Уларга тантанали вазиятда мукофотлар топширилди.

Республика Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Комил Яшин «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» фахрий унвонини бериш тўғрисидаги ёрлиқни ва кўкракка тақиладиган нишонни олди. Комил Яшин совет адабиётини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун ана шу мукофотга сазовор бўлган эди.

Фан ва маданиятнинг бошқа таниқли арбобларига, халқ хўжалиги мутахассисларига республиканинг фахрий унвонларини бериш тўғрисидаги ёрлиқлар топширилди. Бир қанча ходимларга «Жамоат тартибини қўриқлашдаги аъло хизмати учун» медали топширилди. Ўртоқларнинг катта бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Мукофотланган ходимлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берганликлари учун партия, ҳукуматга самимий ташаккур изҳор қилдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов мукофотларни топшириб, илғор ходимларни улар ҳаётидаги шонли воқеа билан ва кириб келаётган Биринчи май байрами билан қизғин табриклади, уларнинг бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини, СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигини муносиб кутиб олишларини тилади.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ГАЗ КОНИ

Бухородан 15 километр наридаги Чуқуркўл разведка майдонида қудуқ синаб кўрилаётганида кучли табиий газ оқими чиқди. «Бухаранефтегазразведка» трестининг геологлари шаҳарда ҳали ҳеч қачон бунчалик яқин жойдан газ конини топмаган эдилар.

Қудуқ ковлашда пармалаш усталари Николай Петрович Белокопитов билан Раҳмат Арзиев бригадалари намуна бўлди. Бу орада Юрий Яковлевич Мешчеряков бошчилигидаги вишка монтажчилари коллективи юксак суръатлар билан янги қудуқлар тайёрламоқда.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Грецияда демократия учун курашувчи Франция комитетининг делегацияси Тошкентга келди. Делегация составида комитет раиси Андре Леруа ва комитет аъзоси Клод Перру бор. Грек демократлари билан бирдамлик совет комитетининг раиси, ёзувчи, Ленин мукофоти лауреати С. С. Смирнов ва Совет Иттифоқида яшовчи грекларнинг антидиктаторлик комитети раиси Костас Кодзиас меҳмонларга ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Делегация аъзолари республика пойтахтининг диққатга сазовор жойларини ва янги қурилишларини кўздан кечирдилар, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида бўлдилар, Ўзбекистонда яшовчи грекларнинг антидиктаторлик комитети аъзолари билан учрашдилар. Меҳмонлар Самарқандга сафар қиладилар. (ЎзТАГ).

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

МИСР АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ АНВАР САДАТ МОСКВАГА КЕЛДИ

Миср Араб Республикасининг Президенти ва Араб социалистик иттифоқининг Раиси Анвар Садат 27 апрелда визит билан Москвага келди.

Миср Араб Республикаси ва СССРнинг Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Президент Анвар Садат ва унинг ҳамроҳларини А. Н. Косигин, М. А. Суслов ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

Совет пойтахти меҳнаткашларининг вакиллари ҳурматли меҳмонни табрикладилар.

Кутиб олувчилар орасида Миср Араб Республикасининг СССРдаги элчиси Яҳё Абдил Қодир ҳам бор эди.

Аэродромда СССР Қуролли Кучларининг уч туридан иборат фахрий қоровул саф тортди, икки дўст мамлакатнинг давлат гимнлари ижро этилди. (ТАСС).

СОВЕТ—МИСР МУЗОКАРАЛАРИ

28 апрелда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Миср Араб Республикасининг Президенти, Араб социалистик иттифоқининг Раиси Анвар Садат ўртасида музокаралар бошланди. (ТАСС).

БАНГЛАДЕШ ДЕЛЕГАЦИЯСИ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг таклифига биноан таниқли жамоат арбоби Абдул Фазал бошчилигидаги Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Бангладеш Халқ Республикаси делегацияси 27 апрелда Москвага келди. Меҳмонлар шу куниёқ бирдамлик Совет комитетига бордилар. (ТАСС).

ЁШ ПАХТАКОРЛАР МИНБАРИ

ЧЎЛҚУВАРЛАР САФИГА

Донгдор механизатор Шоймардон Қудратов ҳамда ака-ука Шодиевларнинг девкор техникани мукаммал ўрганиб, саҳроларни гулистонга айлантириш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббуси биз ака-укаларни ҳам беҳад тўлқинлантириб юборди. Азаматларнинг чақириғига жавобан биз гапни бир жойга қўйиб, янги ер очишга аҳд қилдик. Ўтган йили 10 ноябрь куни районимиздаги Ильич номли совхознинг қўриқ ерига кўчдик.

Дастлабки кунлари анча қийинчиликларга дуч келдик. Бу, табиийдир, албатта. Нега десангиз, ҳар қандай иш ҳам осонликча кўчмайди. Қийинчиликларни кўрмаган, уларга бардош бера олмаган ва шу қийинчиликларни мардонавор енгмаган деҳқоннинг юмуши ҳам ўзига яраша бўлади. Биз буларни онгли равишда англаб, катта ишга қўл урдик. Укаларим — Тўймурод ва Қўчқорбой билан биргаликда трактор рулига ўтириб, янги ер очишга киришдик. Учаламиз ҳам қишлоқ хўжалик машиналарини ҳайдашни яхши билиб олганлигимиз туфайли ишларимиз юришиб кетди: қисқа вақт ичида қўриқдан 60 гектар ерни тортиб олдик. Бу ерларни 28-30 сантиметр чуқурликда ағдариб ҳайдадик.

Янги ерга минерал ёки маҳаллий ўғитларнинг кераги йўқ. Чунки, бу далалар асрлар оша оқар сувга ташна бўлиб, кўпчиб ётибди. Бир вақтлар бу ерларда қўй боқилган. Шунинг учун ҳам ўғит сероб. Фақат об-ҳаёт ва инсоннинг кучли меҳнати керак. Биз СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик тўйи шарафига ана шу ерларга ўғит солмасдан гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштиришга сўз бердик. Агар шу мақсадимизга эришсак, давлат планини икки ярим баравар ошириб бажарган бўламиз.

Ака-укалар маслаҳатлашиб, ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олишга аҳд қилдик. Бунинг учун совхоз маъмурияти бизга 2 та агрегат ажратди. «Ўзбекистон» маркали ана шу замонавий машиналарни учаламиз навбатма-навбат бошқарамиз.

Биз ҳозирдан бошлаб машина теримини ўйлаб иш тутяпмиз. Ерлар кафтдек текисланган. Чигит экишни 3 иш кунида туграллаб ниҳолларни бир текисда ундириб олдик. Ғўза қатор ораларини учаламиз культивация қиламиз, ғўзани машинабоп қилиб ўстирамиз. Хуллас, агротехниканинг барча қоидаларини машина теримига бўйсундирамиз.

Биз ёш механизаторларнинг республика слётидан қайтгач, бутун кучимизни, билим-тажрибамизни, маҳоратимизни мўл ҳосил учун курашга сарфлашга киришдик.

Биз — механизаторлар оиласимиз. Учаламиз ҳам слётдан келибоқ амалий иш бошладик. Келгуси йили укамиз Араббой ҳам Совет Армияси сафидан қайтади. У ҳозирдан бригадамизга келиб қўшилиш истагини билдирмоқда. Ўшанда тўрт ака-ука механизаторлик қиламиз. Шиоримиз— ерга-ер, ҳосилга-ҳосил қўшиб боришдан иборатдир. Буни амалга ошириш учун ёшлик ғайратимизни сира аямаймиз.

Талаб УСМОНОВ,
Бухоро область Шофиркон районидаги Ильич номли совхоз комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи.

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ ҚОНУНЛАРИ КОДЕКСИНИ АМАЛГА КИРИТИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

«Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексини тасдиқлаш тўғрисида» 1971 йил 17 декабрда қабул қилинган Ўзбекистон ССР Қонунига (Ўзбекистон ССР Олий Советининг Ведомостлари, 1971 йил, № 34) мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССР қонунлари Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексига мувофиқлаштирилгунга қадар Ўзбекистон ССРнинг амалда бўлган меҳнат қонуни актлари ушбу Кодексга зид бўлмаганлиги учун қўлланилаверади.

2. Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодекси шу Кодекс амалга киритилгандан кейин, яъни 1972 йил 1 майдан бошлаб вужудга келган меҳнат ҳуқуқи муносабатларига нисбатан қўлланилади.

Мазкур Кодекс амалга киритилгунга қадар вужудга келган меҳнат ҳуқуқи муносабатлари масаласида тарафларнинг ҳуқуқ ва бурчлари 1972 йил 1 майдан бошлаб ушбу Кодексга мувофиқ амалга оширилади.

Меҳнат ҳуқуқи муносабатларидан келиб чиқувчи ҳуқуқ ва бурчларни амалга ошириш чоғида Кодекснинг айрим нормаларини қўллаш хусусиятлари ушбу Фармоннинг 3-5-моддалари билан белгиланади.

3. Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексидаги ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг меҳнат қонуни Асослари билан белгиланган қоидалар ушбу Асослардаги тегишли қоидалар амалга киритилган кундан эътиборан, яъни 1971 йил 1 январдан бошлаб, СССР Олий Совети Президиумининг «ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг меҳнат қонуни Асосларини кучга киритиш тартиби тўғрисида»ги 1970 йил 30 ноябрь Фармонида (СССР Олий Советининг Ведомостлари, 1970 йил, № 48, 514-модда) кўзда тутилган тартибда қўлланилади.

4. Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодекси амалга киритилгандан кейин меҳнат шартномаси бекор қилинган тақдирда, меҳнат шартномасини бекор қилиш асослари шу Кодекснинг 30, 36, 37, 38, 40, 41 ва 46-моддаларига мувофиқ равишда кўрсатилади. Баъзи категориядаги ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат шартномасини бекор қилиш борасидаги бошқа қўшимча асослар шундай асослар белгилаб қўйилган ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР қонун актларига мувофиқ равишда кўрсатилади.

5. Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексининг 121-моддаси биринчи қисмида баён этилган маъмурият айби билан меҳнат дафтарчасини бериш кечиктирилган ҳолда ноилож прогул қилинган бутун вакт учун иш ҳаки тўлаш тўғрисидаги қоида меҳнат дафтарчасини бериш ҳолати 1972 йил 1 майдан илгари кечиктирилиб, ушбу Кодекс амалга киритилгандан кейин давом этган ҳолларда ҳам қўлланилади.

6. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССР ҳукумати қарорларини Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексига мувофиқлаштириш вазифаси топширилсин.

7. Ушбу Фармон 1972 йил 1 майдан бошлаб амалга киритилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1972 йил 27 апрель, Тошкент шаҳри.

Советлар мамлакатида

● ТЮМЕНЬ. Йил бошланганидан бери Ғарбий Сибирь нефтчилари пландагига қўшимча ярим миллион тонна ёқилғи қазиб чиқардилар. Плandagидан ташқари 200 минг тоннадан зиёд нефть чиқариб қўйган «Нижневартовскнефть» бошқармасининг коллективи айниқса намуна кўрсатди.

● СВЕРДЛОВСК. Уралмашда «ФШ-80/100» одимловчи экскаваторнинг дастлабки узеллари тайёрланди. Чўмичининг ҳажми 80-100 куб метргача борадиган бу ғоят кучли машина кўмир ва руда саноатида конларнинг юзини очиш ишларига мўлжалланган. Иш унуми жиҳатидан унга бас келадиган бошқа бирон машина йўқ.

● ОЛМАОТА. Манғишлоқ ярим оролида Шевченко — Янги Узень электр линияси қурила бошлади. Узунлиги 130 километрга борадиган бу линия тез ривожланиб бораётган Узень саноати комплексини энергия билан пухта таъминлаб турадиган бўлади.

ШОЛИ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

Ўзбекистон ССР областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида 1972 йил 28 апрелга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун—областлар: иккинчи стун—шоли экилган майдон (минг гектар ҳисобида); учинчи стун—планга нисбатан процент ҳисобида.

Сурхондарё	1,1	35,5
Фарғона	0,2	8,7
Андижон	0,2	7,4
Тошкент	0,2	2,0
Сирдарё	—	—
Наманган	—	—
Самарқанд	—	—
Бухоро	—	—
Қашқадарё	—	—
Хоразм	—	—
ҚҚАССР	—	—
Республика бўйича:	1,7	2,6

САНОАТ ХОДИМЛАРИ! КПСС XXIV СЪЕЗДИНИНГ МАМЛАКАТ ИНДУСТРИАЛ ҚУДРАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА МУСТАҲКАМЛАШ СОҲАСИДАГИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН КУРАШИНГИЗ! ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ ТЕХНИКА ДАРАЖАСИНИ ВА САМАРАДОРЛИГИНИ ҚУНТ БИЛАН ОШИРИНГИЗ!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

Коммунистлар сафи ўсмоқда

Бундан бир йил олдин Ўрта Чирчиқ район партия ташкилоти сафларида 3350 коммунист бор эди. Партия аъзолари ўтган муддат ичида 144 кишига кўпайди. КПСС XXIV съезди кўрсатмаларини бажараётган бошланғич партия ташкилотлари ўз сафларидаги коммунистларнинг сифат составини ҳам анча яхшилашга муваффақ бўлдилар. Партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинган кишиларнинг деярли бешдан тўрт қисмини ишчи ва колхозчилар ташкил этди. Айниқса комсомол аъзолари ва хотин-қизларни партия сафига қабул қилишга кўпроқ эътибор қилина бошланди.

Райком бошланғич партия ташкилотларининг ишини таҳлил қилиб, ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам борлигини таъкидлади. Масалан, айрим партия ташкилотларида партия сафларига ишчилар синфининг илғор вакилларини, пешқадам колхозчилар ва жамоатчи зиёлиларни кўпроқ қабул қилиш ҳақидаги талабларга тўла риоя қилинмаётир. Район партия комитети КПСС сафига қабул қилишда талабчанликни ошириш, ёш коммунистларни тарбиялаш ишини яхшилаш бўйича қатор тадбирлар белгилади.

Ёш коммунистлар мактаби

Гагарин район партия комитети қошида ёш коммунистлар мактаби ташкил этилди. Мактабнинг райком томонидан тасдиқланган 1972 йил ўқув планида партия қурилиши масалалари бўйича лекция ва суҳбатлар ўтказиш, ташкилий-партиявий ишлар кабинети фаолиятини ўрганиш, тингловчиларни бошланғич партия ташкилотларининг амалий фаолияти билан таништириш, партия ветеранлари билан учрашувлари кўзда тутилган.

Машғулотлар программасига Коммунистик партиянинг совет жамиятидаги раҳбарлик ва етакчилик роли, КПСС Программаси ва Устави, коммунистларнинг ҳуқуқлари ва вазифалари, партия топшириқлари, партия маорифи иши ва бошқа масалалар бўйича лекциялар киритилган. Машғулот ойига бир марта ўтказилади ва ўқиш бир йил мобайнида давом этади.

Янги район газетаси

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ўтган йили Қашқадарё область составида Деҳқонобод райони қайтадан ташкил этилган эди. Яқинда Деҳқонобод район партия комитети ва район ижроия комитетининг органи бўлган «Ленин йўлидан» газетасининг биринчи сони босмадан чиқди. Бу, областдаги ўнинчи район газетасидир.

Газетанинг бу сонида район ҳаётидан ранг-баранг қизиқарли материаллар берилган. Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Я. Иноятовнинг «Янги режалар» сарлавҳали мақоласида деҳқонободликларнинг ўтган йилги меҳнат зафарлари ва бу йилги иш режалари ҳақида сўз юритилади.

П. ГАДОЕВ.

ЎҚУВ ЙИЛИНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЯКУНЛАЙЛИК

Марксча-ленинча таълим системасида 1971—1972 ўқув йили КПСС XXIV съезди тарихий қарорлари таъсири остида, кўп миллатли халқимизнинг улуғ байрами — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ кураши кенг авж олиб кетган бир вазиятда ўтмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездига Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида бундай деган эди: «Партия коммунистларнинг марксизм-ленинизм назариясини, ижтимоий тараққиёт қонунларини қунт билан ўрганишларини, ҳаётда янги-янги ҳодисалар рўй бериб турган шароитда дадиллик билан тўғри йўл танлай билишларини, бу ҳодисаларга тўғри баҳо беришларини ҳамда тўғри амалий хулосалар чиқариб олишларини жуда муҳим деб ҳисоблайди. Коммунистларнинг ғоявий жиҳатдан чиниқишлари партиямиз сафлари жанговарлик қобилиятини оширишнинг мутлақо зарур шартидир».

Марксча-ленинча назарияни ва КПСС сиёсатини чуқур ўрганиш, совет кишиларида коммунистик дунёқарашни камол топтириш, уларда билимларни кундалик амалий ишда қўллана билиш маҳоратини ҳосил қилиш коммунистлар ва партиясизларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришнинг негизидир.

Партия ўқуви системасининг ҳамма бўғинларида коммунистик қурилишнинг КПСС XXIV съезди қарорлари ва материалларида ишлаб чиқилган назарий ва амалий жиҳатдан жуда муҳим проблемаларини чуқур ўрганиш бу йилги ўқув йилининг асосий хусусияти ҳисобланади.

Бу йилги ўқув йилининг бошқа бир хусусияти шундан иборатки, партия иқтисодий назарияси ва сиёсати масалалари, иқтисодий билим асослари, ижтимоий ишлаб чиқаришни илмий негизда бошқариш асослари, ривожланган социалистик жамият қонуниятлари, хўжаликни юритишнинг ленинча принциплари эндиликда аввалдагига қараганда кенгроқ ва чуқурроқ ўрганилмоқда. Партия комитетлари, сиёсий мактаб ва семинарларнинг раҳбарлари тингловчиларга КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги қарорини тушунтиришга катта эътибор бермоқдалар.

Ўқув йилини якунлашга ана шу энг муҳим хусусиятларни ҳисобга олиб тайёргарлик кўриш керак. Машғулотларни уюшқоқлик билан тугаллаш ва ўқув йилини якунлаш ҳар бир партия ташкилотининг энг муҳим вазифасидир. Партия ўқувининг ҳамма бўғинларида ўқув планлари қандай бажарилаётганлигини пухта ўрганиб чиқиш, ҳар қайси фан юзасидан тингловчилар программа материалларини тўла ҳажмда ўрганишлари учун зарур чоралар кўриш лозим. Зарур бўлган ҳолларда қўшимча машғулотлар, лекция ва консультациялар ўтказиш даркор.

Сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари методик маслаҳатлар, якунловчи машғулотлар ўтказиш юзасидан саволлар ишлаб чиқмоқдалар, зарур адабиёт, кўргазмали қўлланмалар ва техника воситаларини танламоқдалар. Якунловчи машғулотларни ўтказишда ҳали етарли тажрибага эга бўлмаган ёш пропагандистлар билан иш олиб боришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Ўтган йилларда бўлгани каби, якунловчи машғулотларни ўтказиш формалари турли хилда, жумладан группалар бўйича, якка тартибда суҳбатлар ва синовлар ўтказиш, назарий конференция ва семинарлар ўтказиш, имтиҳон олиш каби формалардан иборат бўлиши мумкин. Якунловчи машғулотларни ўтказишдан мақсад тингловчиларга олган билимларини чуқур идрок қилиш ва ўзлаштиришга, Ленин ғояларини пухта ўрганишга, КПСС XXIV съезди материаллари, Коммунистик партия Марказий Комитетининг шундан кейинги қарорлари моҳиятини чуқур билиб олишларига ёрдам беришдир.

Бошланғич сиёсий мактаблар ва марксизм-ленинизм асослари мактабларида ўқув йилини якунлаш чоғида ўрганилган курс, фаннинг энг мураккаб ва актуал назарий ҳамда сиёсий масалаларини қараб чиқиш, КПСС XXIV съезди материаллари ва қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисида»ги, «Меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни яхшилаш тўғрисида»ги, «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорларидан ва бошқа ҳужжатлардан, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарорлари, янги беш йиллик биринчи йилининг умумлаштирилган якунларидан кенг фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Марксизм-ленинизм асослари мактаблари программасини ўрганиб чиққан ва асосий назарий қоидаларни, тарихий фактларни ва ўқув плани ҳажмидаги сиёсий машғулотларни ўрганиб олганлигини намойиш қилган тингловчиларга ўрта сиёсий маълумот олганлиги тўғрисида шаҳодатнома берилади. Уларга келгуси йили «КПССнинг ҳозирги босқичдаги иқтисодий сиёсати асослари» курсини ўрганиш тавсия этилади.

Назарий семинарлардаги якунловчи машғулотларда қуйидаги масалаларни ўқув профилига қараб муҳокама қилишни тавсия этиш мумкин: коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичдаги вазифалари тўғрисида КПСС XXIV съезди; коммунистик қурилишда партиянинг роли ўса бориши тўғрисида КПСС XXIV съезди; партия иқтисодий сиёсатининг ҳозирги босқичдаги асосий масалалари тўғрисида КПСС XXIV съезди; меҳнаткашларнинг фаровонлигини ошириш — партия иқтисодий сиёсатининг олий мақсади; ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш — КПСС иқтисодий сиёсатининг туб масаласи; қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг самарадорлигини янада ошириш йўллари; фан-техника тараққиётини жадаллаштириш тўғрисида КПСС XXIV съезди; ҳозирги босқичда совет жамиятини социал-сиёсий ривожлантиришнинг асосий проблемалари; СССРнинг ташкил топиши ва ривожланиши — ленинча миллий сиёсат тантанасидир; янги инсонни камол топтириш коммунистик қурилишнинг асосий вазифаларидан биридир; тинчликни ҳимоя қилиш совет программаси ва уни амалга ошириш учун КПССнинг олиб бораётган кураши; буржуазия идеологияси ва ревизионистик идеологияга қарши курашнинг актуал масалалари тўғрисида КПСС XXIV съезди; жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг марксизм-ленинизм принципларидаги бирлиги учун КПСС ва қардош партиялар олиб бораётган кураш ана шулар жумласидандир.

Бу масалалар назарий конференцияларнинг темаси бўлиб қолиши мумкин. Назарий конференциялар назарий семинарларнинг тингловчилари, раҳбар кадрлар, зиёлилар ва якка план асосида шуғулланаётган кишилар ўқувини якунлашнинг энг таъсирчан формасидир.

Комсомол сиёсий маорифи системасида ўқув йилини муваффақиятли тугаллаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш керак. Ленинча ўқувлар комсомол сиёсий маорифи системасидаги якунловчи машғулотларнинг энг яхши формасидир. Бу ўқишлар коммунизм қурилиши, ёшларни тарбиялашнинг энг актуал назарий ва амалий проблемаларини муҳокама қилишга бағишланмоқда.

Ўқув йилини уюшқоқлик билан тугаллаш сиёсий таълимни янада такомиллаштиришга ёрдам беради. Шунинг учун ҳам ўқув йили якунларини чуқур таҳлил этиш, унинг таъсирчанлиги ва самарадорлигини, коммунистларни ғоявий ўстириш ва чиниқтиришга ўтказаётган таъсирини муҳокама қилиш, мавжуд камчиликларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш ва уларни бартараф қилиш чораларини аниқ белгилаб чиқиш муҳимдир.

1971—1972 ўқув йили якунларини бошланғич партия ташкилотлари йиғилишлари, партия комитетлари ва бюро мажлисларида, пропагандистларнинг кенгашлари ва слётларида кенг муҳокама қилиш зарур. Ўқув йилининг якунларини муҳокама қилган вақтда КПССнинг иқтисодий назарияси ва сиёсати масалаларини ўрганиш якунларига алоҳида эътибор бериш керак.

Ўқув йилини тугаллашга тайёргарлик кўрар эканмиз, янги ўқув йилига планли тайёргарлик ишларини ҳозирнинг ўзиданоқ бошлаб юбориш керак. Ёзги семинарлар ва курслардаги пропагандист кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинмоғи зарур. Ана шуларнинг ҳаммаси КПСС XXIV съездининг сиёсий маориф системасини янада такомиллаштириш тўғрисидаги кўрсатмаларини турмушга татбиқ этишга, партия ўқувида расмиятчилик элементларини қатъиян тугатишга, тўққизинчи беш йиллик планларини бажариш учун курашда коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг онглилиги ва активлигини, сиёсий ўқувнинг таъсир кучини тағин ҳам оширишга ёрдам бериши шак-шубҳасиздир.

И. РАҲМОНҚУЛОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг сектор мудири.

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ ҚУРИЛИШИДА

ЁҚИМЛИ ШАБАДА

ЛАВҲА

Суратларда: (юқоридан пастга) — метрополитен қурилиши илғорларидан смена бошлиғи А. Чукин, проходкачи Н. Кудрицкий, проходкачилар звеносининг раҳбари Э. Байрамқулов, проходкачи А. Шамин ва В. Вергейнин ўртоқлар.

Н. Меламед чизган расмлар.

Баҳор жамоли очилиб бораётган илиқ кунларнинг бирида Тошкент метросозлари иш бошлиғи номига узоқ Краснодар шаҳридан мактуб келди: «Ҳурматли Александр Прокофьевич! Сизга, Сиз орқали Тошкентнинг барча метросозларига салом йўллаймиз,— дейилади мактубда. — Ишларимиз яхши. Ўзингиз билган Краснодар—Туапсе темир йўлининг тоғ туннелини қурмоқдамиз. Қувончлиси шуки, бизда мамлакатимизда энг катта проходка ускунаси — ерни қазий оладиган шчит ишга туширилди... Энди ўзингиздан сўрасак?..».

Александр Прокофьевич бу сатрларни ўқиганида яйраб кетди. Туннел қазишда қатнашаётган дўстлари, шогирдлари бир-бир кўз ўнгидан ўтди. Уларнинг ҳар қайсисига хос хислатларни эслади. «Энди ўзингиздан сўрасак?», деган жумла уни бироз ўйлантириб қўйди. Тошкент метрополитенини барпо этишдек масъулиятли вазифа зиммасига юклатилган бош пудратчи — 2-туннелсозлик отряди Оҳангарондан Ўзбекистон пойтахтига кўчиб келгандан буён аллақанча ишларни амалга оширди.

Отряд бошлиғининг ўринбосари Александр Прокофьевич Терсков ўзи бошқараётган катта коллективнинг 300 аъзоси ишлаётган Краснодарга йўллайдиган мактубида буларнинг қай бирини маълум қилсин! Шарикли ручка тиниқ қоғоз устида «чопа» бошлади. Темир йўл тоғ туннелини қазишда иштирок этаётган дўстларига Тошкентда бажарилган ва қўл урилаётган ишлардан баъзиларини ҳикоя қилишга киришди.

24. февраль. Зилзиладан кейинги даврда жуда тез жамол кўрсатган шаҳар ер ости трассасини очишга шу кундан астойдил киришилди. Фарҳод станцияси районида тупроқ қазиш ишлари бошланди. Биринчи шахтада ер ости трассасига йўл очиш мақсадида проходкалаш қисқа муддатда тугалланди. Чўян қопламали шахта қазилиб бўлди. Штольня ўйишга ҳозирлик кўрилипти. Кейин шу жойдан қазиб олинган тупроқни тортиб чиқарадиган ва ғамлаб юқорига узатадиган омбор бунёд этилади. Илгари ишлаган объектларида кўп рекордлари билан танилган Павел Энис бошлиқ комплекс бригада аъзолари бу гал ҳам ер ости трассасини қисқа вақт ичида белгиланган нуқтага етказишга эришди.

14 март. Иккинчи шахтада иш бошланди. Бу янгилик Муқимий станцияси тикланадиган жойда рўй берди. Металл қопламалар ўрнатила бошланди. Ана шу иш тугаллангач, шахта комплексини барпо қилишга қўл урилади. Механизациялашган шчит ўрнатилади. У ойига 200 метр тезлик билан ўрмалаб, ўзи юрган йўлда тайёр туннел ҳосил қилиб қолдираверади. Туннел Муқимий станцияси районидан бўлажак Собир Раҳимов станцияси тарафга қараб очилади.

Метросозлар ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Шаҳар марказига олиб борадиган «Халқлар дўстлиги» проспекти бўйлаб юрилганда, ҳамма ишларнинг шоҳиди бўлиш мумкин. Метро трассасини ҳар қандай инженерлик коммуникацияларидан холи қилиш энг майда, шу билан бирга жуда зарур иш бўлиб қолди. Бундай коммуникациялар қаерда метросозларга халақит берса, ҳаммасининг ўрни бирин-кетин ўзгартириляпти. Кейинги икки ой ичида трассанинг шу проспектдан ўтадиган қисмида инженерлик коммуникацияларининг анча-мунчаси кўчанинг нариги бетига кўчириб ўрнатилди.

Шаҳарнинг ер ости қасрини эртароқ барпо этиш учун вақтинча фойдаланиладиган қурилиш майдонлари керак. Бўлажак Дўстлик, Фарҳод, Собир Раҳимов, Муқимий станцияларида шундай қурилиш майдонлари тиклашга керакли лойиҳа-смета ҳужжатлари олинди. Бу майдонларнинг айримларида текислаш-тиклаш ишлари бошлаб юборилди.

Метрополитен объектлари тиклашни компрессор станциялари бажариб бўлмаслиги аён. Компрессор станция барча қурилиш участкаларини қисилган ҳаво билан таъминлаб туришга хизмат қилади. Шу мақсадда марказий компрессор станцияси қурилишига ҳам киришилди. Ўзбекистондаги катта-катта бинокорлик ва ихтисослаштирилган қурилиш ташкилотлари метросозларга муносиб мадад кўрсатмоқдалар...

Бошлиқ ўринбосари ўз жавоб мактубида шуларни бирма-бир таъкидлади. Мактубдаги гаплар туннелсозлик отряди тарихининг ёрқин саҳифаларини тўлдиришга хизмат этса ажаб эмас. Негаки, Тошкент метрополитени қурилиши бўйича бош пудратчи қилиб тасдиқланган шу азамат отряд коллективи шавкатли меҳнати билан ўн йилдан ортиқ вақт ичида муттасил донг чиқариб келмоқда. Тоғ ости туннеллари қазишда Бутуниттифоқ рекордлари ўрнатган. Абакан—Тайшет темир йўли қурилиши, Москва метросининг айрим участкалари, Новокузнецк, Оҳангарон қурилишларида тобланган ва бой тажриба тўплаган шонли коллектив.

Александр Прокофьевич ўзи билан бирга ишлаган Краснодардаги оғайниларини яна бошқа гаплардан хабардор қилгиси келди... Владимир Ремаренко бош бўлган проходкачилар Тошкент метрополитенини тиклаш ишларининг бошланишида алоҳида ибрат кўрсатяпти. Николай Кораблин бригадирлик қилаётган азаматлар механизациялашган шчитни белгиланганидан анча олдин монтажлаб бўлишга эришдилар. Ўзингиз танийдиган кавказлик йигит Элдовур Байрамқулов ҳам проходка ишларида илғор, Смена топшириқларини 130-150 процент адо этяпти.

Дарвоқе, қурилишга ҳар куни механизмлар кетма-кет келиб турибди. Бутун мамлакат бизга ёрдам кўрсатяпти. Анчагина экскаваторлар, автокранлар, зарур механизмлар олдик. Яна кўпларини кутяпмиз. Шаҳарнинг биқинида ўзбек генерали Собир Раҳимов номи билан юритилувчи темир йўл станцияси бор. Бу ерда алоҳида майдон ажратилди. Поездларда келтирилган хилма-хил ускуналар, керакли материаллар қабул қилиб олинадиган бу ўзига хос омбор кенгайтириляпти.

Метросозлар ишдан ташқари вақтларини қандай ўтказишади, дейсизми? Тегишли ташкилотлар бу соҳада катта тадбирларни белгилашди. Метросозлар маиший турмушини яхшилаш, дам олишини кўнгилли ўтказиш ниятида клуб, ҳаммом, кутубхона, ошхона, савдо тармоқлари тиклашга киришилди. Хушҳаво Бўстонлиқдаги тоққа яқин жойда 12 гектарлик майдон ажратилди. Бу ерда метрополитен қурувчилар дам олиш уйи бунёд этилади. Дам олиш уйини тиклашга абжир қурувчилар биркитилган.

Бошлиқ ўринбосари яна кўп нарсалар ёзди. Қадрдонларига номма-ном салом айтди. Охирида мана буларни таъкидлади:

— Бир сўз билан айтсак, метрополитен қурилишида ҳам ёқимли шабада эсиб қолди. Бу шабада пўлат изли ер ости магистрали қурилишини пухта тайёргарлик билан бошлашга ҳозирлик ишлари жадал олиб борилаётганлигидан дарак бермоқда. Йиллар ўтиб Тошкентнинг ер ости саройи йўловчиларга хизмат кўрсатади. Ўшанда ҳавони янгилаб берувчи ва уни мўътадил сақловчи қурилмалар шабадаси ҳам эсади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИДА

БУХОРО ГИГАНТИ

- **БУХОРО ИП ГАЗЛАМА КОМБИНАТИ ЎРТА ОСИЁДА ЭНГ ЙИРИК ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ БЎЛАДИ.**
- **КОМБИНАТНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИ ШУ ЙИЛНИНГ ОХИРИДА ИШГА ТУШИРИЛАДИ.**
- **ҚУРИЛИШГА БУТУН МАМЛАКАТ ЁРДАМ БЕРМОҚДА.**
- **БИНОКОРЛАР МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР.**

Бухоро тарихий обидалар шаҳригина бўлиб қолмай, балки республикамиздаги йирик саноат марказларидан биридир. Шаҳар саноатчилари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилига мўлжалланган топшириқларни бажариш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги кунда улар майолди меҳнат вахтасида туриб ишлаб янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар.

Қадимий шаҳарнинг иқболи истиқбол кўзгусида ёрқин кўзга ташланмоқда. Шаҳар бағрида янги-янги саноат корхоналари, замонавий фабрикалар, комбинатлар пайдо бўлмоқда. Шуниси қувончлики, бу ерда Ўрта Осиёда энг йирик ип-газлама комбинати барпо этилмоқда. Бу комбинат ишга тушгач халқимизни турли хил газламалар билан таъминлашда асосий роль ўйнай бошлайди. Шунинг учун ҳам қурувчилар бу муҳим саноат объектини тезроқ битказиш ва фойдаланишга топширш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Маълумки, Ленинград, Новгород, Донецк, Витебск областларининг қатор қурилиш ва саноат ташкилотлари ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш юзасидан ажойиб ташаббус бошлаган эдилар. Бухоро ип-газлама комбинати қурилишининг шижоаткор коллективи ҳам бу қимматли ташаббусни бажонидил қўллаб-қувватлаб чиқдилар. Улар ҳам ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, қурилиш ишларини тағин ҳам тезлатиш соҳасидаги резервларни қидириб топдилар. Албатта бундай имкониятлар қурилишда жуда кўп эди. Бўлажак корхонанинг йирик комплекси — биринчи йигирув-тўқув фабрикасида ишларни янада тезлатиб юбориш имкониятлари очилди. Бу соҳадаги мусобақа яна ҳам уюшқоқлик билан олиб борилиб, ойлик ва кундалик топшириқлар анча ошириб бажариладиган бўлди, бинокорлик ишларининг сифати оширилди.

Қурувчилар меҳнатининг дастлабки қувончли ютуқлари ҳозирданоқ кўзга ташланиб қолди. Шу кунларда республикамиздагина эмас, балки бутун Ўрта Осиёда бўлажак йирик тўқимачилик гигантининг қурилиши адресига мамлакатимизнинг турли томонларидан хилма-хил замонавий технология жиҳозлари бетўхтов келиб турибди. Чунки комбинатнинг биринчи навбати — дастлабки йигирув-тўқув фабрикаси шу йилнинг охирида ишга туширилиб, саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилиши лозим.

Шунинг учун ҳам «Промэнергомонтаж» 93-махсус қурилиш трестининг ғайратли коллективи, тажрибали монтажчилар асосий кучни ана шунга қаратмоқдалар. Улар ҳозир бош корпусдаги қурилиш ишларини поёнига етказай деб қолдилар.

Улкан комбинатнинг қурилиш майдонида бўлган ҳар бир одам бу ерда тер тўкиб ишлаётган ажойиб бунёдкорларнинг вужудида ғайрат ва шижоат барқ урган йигит ва қизларнинг меҳнатига қойил қолмаслиги мумкин эмас. Улар бу ерга Ватанимизнинг турли жойларидан ишга келишган ватанпарвар кишилардир. Чунончи, комбинат қурилишида ишлаётган моҳир электр пайвандчи Владимир Никулиннинг номи бу ерда жуда машҳур бўлиб кетган. Комбинат қурилишида ана шундай ном чиқарган кишилар жуда кўп. Улар ҳақида гап борганда энг яхши монтажчилардан Н. Халилов, Т. Акбаровлар албатта тилга олинади. Монтажчиларнинг ажойиб ишлари тўғрисида гапирилган пайтда К. Қувондиқов, Н. Толиейкин, В. Журавлев ва Н. Ғилмоновларнинг яхши ишлари қайд этилади. Бундай кишилар қурилишда жуда кўп. Уларнинг ниятлари, мақсадлари битта — шаҳардаги бу улкан комбинатни тезроқ, жадалроқ ишга тушириш, унинг дастгоҳларини тезроқ юргизиш, эл-юрт учун яна ҳам кўпроқ газлама етказиб беришдир. Бу қувончли кунлар яқин. Меҳнат ғалабасига бағишланган шодиёналар, тантаналарга жуда оз қолди.

Суратларда: 93-махсус трестнинг энг яхши монтажчиларидан В. Журавлев, Т. Акбаров, Н. Ғилмонов, Н. Толиейкин ва К. Қувондиқовлар акс эттирилган.

Б. Мўминов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ТЕШИК ҲАМЁН»

Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг чорваси етарли озуқа билан таъминланмаган. Фермадаги 315 сигирдан фақат 155 таси соғиляпти. Сут-товар фермасидаги «Тандем» агрегати занглаб ётибди. Айрим қисмлари йўқолиб кетиши натижасида, анча маблағ эвазига сотиб олинган агрегат бракка чиқарилди. Бу жумлаларни газетамизнинг шу йил 19 март сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетондан келтирдик.

Қўшкўпир район партия комитетининг редакцияга хабар қилишича, фельетон юзасидан текшириш ўтказилган. Текшириш натижаси район партия комитетининг кенгайтирилган бюросида колхоз раҳбарлари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг иштирокида кенг муҳокама қилиниб, камчиликларни тугатиш юзасидан тадбирлар белгиланган. «Тошкент» колхозининг раиси Хўжаниёзовнинг фельетонни колхоз правлениеси йиғилишида муҳокама қиламиз, чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириб, чорвачиликни механизациялашган ҳамда рентабелли соҳага айлантирамиз, деб берган ваъдаси маълумот учун қабул қилинган.

ЧЎЛ САХОВАТИ

Илғор тажриба мактаби

Мирзачўл ерлари тезкорлик билан ўзлаштириляпти. Илгари инсон қадами етмаган ерлар қишлоқ хўжалик обоï¿½ротига киритилиб, пахтадан юқори ҳосил етиштириляпти. Бунда давлатимиз бераётган жуда катта моддий-техника ёрдами, минерал ўғитларнинг ролини алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Мирзачўл зонасида ташкил этилган янги совхозлар механизация ва химизацияга асосланмоқда. Айни кезда ирригация ва мелиорация тупроқ унумдорлигини оширишда ҳал қилувчи аҳамият касб этаётир.

Янги совхозларда узоқ муддатга мўлжалланган суғориш шохобчалари бунёд этилмоқда. Каналлар, лотоклар, сунъий ёмғир ёғдириш агрегатлари ва бошқа иншоотлар сувдан тежамкорлик билан фойдаланиш имкониятини бермоқда. Фақат бизнинг совхозимиз территориясида ҳар йили ирригация ва мелиорация ишларини яхшилаш, сув иншоотлари қурилишига миллион сўмлаб маблағ сарфланяпти.

Ҳозир совхозимиз бўйича етиштирилаётган умумий ҳосилнинг қарийб 70 проценти машиналарда териб олинди. Бу совхоз тузилган дастлабки йиллардагига нисбатан катта муваффақият, албатта. Лекин пахтачилик истиқболи инобатга олинадиган бўлса, бу борада ҳали кўп иш қилишимиз керак. Пахта майдонлари нечоғли кенгайтирилиб, ҳосилдорлик оширилиб борилса, йиғим-терим ҳам шунча кўп машиналаштирилмоғи даркор. Замон шуни талаб этяпти, ишлаб чиқариш манфаатлари шуни тақозо қиляпти.

Хўжалик ҳисоби ва рентабеллик совхоз ишлаб чиқаришининг ойнасидир. Илгари ишлаб чиқаришдан келган зарар давлат маблағи ҳисобига қопланар эди. Эндиликда бундай ҳолларга қатъий барҳам берилди. Пахтачилик бўлимлари, бригадалари, хусусан, комплекс мехнизациялашган бригадалар хўжалик ҳисобига кўчирилди, улар рентабелликни ошириш, маҳсулот бирлигига кетадиган сарф-харажатни камайтириш йўли билан таннархни арзонлаштириш учун курашмоқдалар.

Ана шундай тадбирлар изчиллик билан амалга оширилиши туфайли совхозимизда маҳсулот, хусусан пахта етиштириш йилдан-йилга кўпайтирилиб, таннархи арзонлаштириляпти, рентабеллик даражаси эса ошрилаётир. Совхозимиз ҳар йили давлатга миллион-миллион сўмлаб соф фойда келтиряпти. Шуни айтиш кераккн, янги ерларни ўзлаштириш учун сарфланган давлат маблағи икки-уч йилда тўла ундирилиб олинмоқда. Совхозимиз коллективи тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи босқичи — 1972 йилда 20 минг тонна пахта тайёрлаш учун кураш бошлади. Бутун куч ва техника воситаларини сафарбар этиб, ҳалол меҳнат билан бу юксак маррани ҳам эгаллаймиз.

Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилгани каби ҳар бир бўлим, бригада ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини бажарган тақдирдагина пахта тайёрлашда ялпи юксалишга эришилади. Бизнинг бўлимимиз пахтакорлари 565 гектар ерда деҳқончилик қилади. Бўлим илгари қолоқ ҳисобланган. Гектаридан зўрға 12-14 центнердан ҳосил олинган, йиллик план бажарилмаган, пахтанинг сорти ва сифати кутилгандан паст бўлган. Шундай экан даромаднинг кўпайиши ҳақида гапирилмаса ҳам бўлади.

Нега шундай аҳвол рўй берди? Тупроқни шўр босиб кетди. Ирригация-мелиорация тадбирлари ўз вақтида ўтказилмаганлиги туфайли сизот сув юқори кўтарилди. Бунинг олди олинмаса кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши мумкин эди. Совхоз маъмурияти вазиятни ҳисобга олиб, бўлимимиз пахтазорларида кўплаб қудуқсимон зовурлар қаздирди, бошқа суғориш шохобчаларини тартибга келтирди Натижада сизот сув пасайиб, шўр камайди, ғўза тез ривожланиб серҳосил бўлди. Сизот сув ва шўрнинг анча миқдорда йўқотилиши пахта ҳосилдорлигини гектар бошига 6-8 центнер кўтариш имкониятини берди. Бундан чиқадиган хулоса шуки, ҳамма жойда, хусусан, Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилаётган зонасидаги хўжаликларда сизот сувларни ва шўрни йўқотиш учун муттасил кураш олиб бориш керак.

Илгари ўғитлар кузги шудгордан олдин ерга солинарди. Бу яхши натижа беради, албатта. Лекин қишда ёғингарчиликлар кўп бўлганлиги сабабли тупроқнинг юқори қатламидаги ўғитлар қуйи қатламига тушиб кетади, экилган чигит униб чиққач ёш ниҳол ундан яхши баҳра ололмайди. Шу сабабли эндиликда чигит экиш пайтида қаторнинг икки ёнидан ҳар гектар ер ҳисобига 80-100 килограмм ўғит коришмасини солиб кетмоқдамиз. Натижада ёш ниҳол ундан тез баҳра олиб кўкка бўй чўзади ҳамда тупроқнинг қуйи катламига илдиз отиб, кузда ерга солинган ўғитга етиб боради ва озиқланади. Бу тадбирнинг қўлланилиши ўғитларнинг самарадорлигини оширяпти, ҳосилдорликни кўтаряпти. 1971 йилда бўлимимиз пахтакорлари ҳар гектар ердан 25,8 центнердан хирмон кўтардилар. Давлатга пландаги 801 тонна ўрнига 2085 тонна «оқ олтин» топшириб, социалистик мажбуриятни ҳам ошириб адо этдилар. Эндиликда 35 центнерлик маррани кўзлаб иш тутмоқдамиз ва 1972 йилда ана шу маррани эгаллаймиз.

1971 йилда теримни машиналаштириш соҳасида анчагина муваффақиятларга эришдик. Ялпи ҳосилнинг 1850 тоннаси «зангори кема»ларда терилди, ёки бошқачасига айтганда машина терими плани 155 процент адо этилди. Айрим кишилар ҳар гектар ердан машинада 15-18 центнергача пахта териш мумкин, деган даъвони қиладилар. Бу мутлақо нотўғри. Карталар текис, кўчатлар сони бут, ғўзалар серҳосил бўлса 25-30 центнергача пахтани машиналарда териб олиш мумкин. Масалан, бизнинг бўлимимизда ўтган йили икки теримда салкам 25 центнердан пахта «зангори кема»ларда йиғиштириб олинди. 1972 йилда камида 30 центнер пахтани машиналарда теришни планлаштирдик. Шундай қилиб, 1974 йилгача бутун ҳосил йиғим-теримини комплекс машиналаштирамиз.

Теримни машиналаштириш қандай иқтисодий фойда келтираётганини қуйидаги мисолдан кўриш мумкин. Ўтган йили ишлаб чиқариш планига мувофиқ бир центнер пахтанинг таннархини 45 сўмга келтириш керак эди Амалда бир центнер пахтанинг таннархи 38 сўмга тушди. Ёки ишлаб чиқариш планидагидан 7 сўм камайди. Давлатга 2085 тонна юқори сорт пахта сотганимиз ҳисобга олинадиган бўлса, бўлим пахтакорлари теримни комплекс механизациялаш йўли билан пахта таннархини камайтиргани, жуда катта иқтисодий фойда кўргани ўз-ўзидан маълум бўлади. 1972 йилда бир центнер пахта етиштиришга кетадиган сарф-ҳаражатни яна 7 сўм камайтиришни кўзда тутмоқдамиз.

1972 йилда пахта майдонини яна 55 гектар кенгайтирдик. Давлатга 2400 тонна «оқ олтин» сотишни кўзда тутмоқдамиз. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор З. Олимов, Н. Болқиев, республикада хизмат кўрсатган механизатор И. Охунова, Н. Бердибоев ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларнинг пахтакорлари гектаридан 38-42 центнердан хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Чигит ҳамма майдонларга кенг қаторлаб ва квадрат уялаб экилмоқда. Ҳар гектар ерда ўртача 120 минг туп ниҳол бўлишини таъминлаганимиздагина мўл ҳосилга мустаҳкам замин яратдик, дея оламиз.

Механизаторларимиз ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналарда теришга азму қарор қилдилар. Ким, қайси пайкалга чигит экса, ўша пайкалнинг ғўзаларини ҳам парвариш қилади, пахтасини йиғиб-териб беради. Шу кунларда чигит экишда фаол қатнашаётган Низом Азимов, Мусулмон Чинмирзаев, Бурхон Ҳайитбоев, Нажимиддин Равшанов каби механизаторларимиз 16 та терим машинасини ҳам ремонтдан чиқариб мавсумга шайлаб қўйдилар.

Биз Мирзачўлга келиб бахт топдик. Пахта етиштиришни кўпайтириш билан кўп даромад оляпмиз. Ўтган йили бўлимимиз бўйича пландан ташқари топширган пахтамиз эвазига 137 минг сўм қўшимча даромад олдик. Бу йил қўшимча даромадни 180 минг сўмга етказиш ниятидамиз. Бунинг учун бир қатор тадбирларни амалга оширишимиз керак.

Жумладан, нисбатан кам ҳосилли бригадаларда ҳосилдорликни ўртача 5 центнер кўтаришимиз лозим. Шунда қўшимча 650-700 тонна пахта тайёрлаймиз. Ҳар бир терим машинасининг иш унумини ўтган йилдагига нисбатан 30 тонна кўтаришимиз зарур. Бу билан фурсатдан ютамиз, пахтанинг сортини янада яхшилашга эришамиз. Ўтган йили кўсак узиш, кўрак чувиш, тўкилган пахтани териб олиш агрегатларидан коникарли фойдаланмадик. Бу йил ана шу нуқсонни тугатиш билан, йиғим-терим муддатини ўн кунга қисқартирамиз.

1972 йил — СССР ташкил топганининг 50 йиллик юбилейи йилидир. Халқимизда тўйга тўёна билан боришдек яхши анъана бор. Биз чўлқуварлар бу анъанага амал қилиб совхозимиз бўйича она-Ватанга 20 минг тонна юқори сифатли «оқ олтин» етказиб берамиз.

Эшқувват БОЛТАЕВ,
Сирдарё областидаги Герман Титов номли 6-совхознинг бўлим бошқарувчиси.

КУН ТАРТИБИДА— НАФОСАТ ТАРБИЯСИ

Бухоро шаҳрига республикамиз маориф ходимларининг вакиллари тўпланишди Улар мактаб ўқувчиларига нафосат — эстетик тарбия беришни янада яхшилаш масалаларини кенг муҳокама этдилар. Бу ерда бўлган республика учинчи илмий амалий семинар-кенгашда Ўзбекистон ССР маориф министри ўрток С. Ш. Шермуҳамедов «Республика мактабларида ўқувчиларга эстетик тарбия беришнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш чоралари» мавзуида доклад қилди.

Уч кун давомида семинар-кенгаш қатнашчилари бир қатор докладлар тингладилар ва эстетик тарбия соҳасида тўпланган тажрибаларни ўртоқлашдилар. Улар Бухоро педагогика институтининг проректори М. Абдуллаев, Бухоро шаҳар халқ маорифи бўлимининг мудири С. Шарипова, Ўзбекистон Педагогика фанлари илмий-тадқиқот институтининг сектор мудири, педагогиқа фанлари кандидати Р. Хасанов, республика Маориф министрлигининг методисти Ф. Бурҳонов, Когон районидаги 14-мактаб директори З. Ҳамидова ва бошқа ўртокларнинг эстетик тарбия масалаларига бағишланган докладларини қизиқиб тингладилар.

Семинар-кенгаш қатнашчилари — республиканинг барча областлари, Қорақалпоғистон АССРдан келган ўқитувчилар, методистлар, инспекторлар Бухоро, Навоий шаҳарлари ва Шофиркон райони мактаблари, болалар муассасаларида эстетик тарбия соҳасида тўпланган илғор тажрибалар билан танишдилар.

Ғ. МАННОПОВ.

Мустай КАРИМ,
бошқирд шоири.

СССР 50

ОНА ЕР МЕҲРИ

Хорижий мамлакатлик бир ҳамкасбим мендан Совет Иттифоқида давлат ва ижодий интеллигенциянинг ўзаро муносабати қанақа? деб сўраб қолганди. Мен унинг нима демоқчи эканлигини яхши тушуна олмадим ва ҳайратдан елка қисиб:

— Инсон боласи киндик қони тўкилган жойига қандай муносабатда бўлиши мумкин?—дедим. — Мен шу Ватанда яшайман, У менинг уйим. Меҳнат қиламан, ўйга толаман, баъзан қувониб, гоҳида қайғураман. Бу юртнинг тарихига менинг отам ўз қўллари билан муҳим воқеалар ва саналарни ўйиб ёзган. Бу юрт менинг набираларимнинг бешиги ҳисобланади...

— Бу гапларингиз бошдан оёқ лирика, — истеҳзоли жилмайди шеригим. — Агар бу уй карвон саройга ўхшаган совуқ бир маскан бўлса-чи? У ерда одамлар ўзини доимо муваққат деб билса ва кишилар бир-бирига доимо ётсираб қараса-чи?

— Ҳа, сизнинг бу мулоҳазаларингиз дарҳақиқат лирикадан жуда узоқ.

—Хуллас, шундай қилиб...— деди шеригим ва саволини яна такрорлади.

Хуллас... Мен бу мавзуда фикрга толар эканман, энг аввало бошқирд давлатининг шаклланиш тарихини ва бошқирд маданиятининг ривожланиш йўлини кўз олдимга келтираман. Бу тарихий қонуниятмиди ёки омади ўхшашликми, ҳар қалай буниснни билмадим. Миллий давлатимиз туғилди-ю, унинг заминида профессионал миллий санъатимиз, адабиётимиз, илмий тафаккуримиз шаклланди.

Уралнинг ҳар икки ёғида — Волгадан Иртишгача-минг йиллар мобайнида бошқирд қабилалари тирикчилик ташвишида изғиган, қисмат шамоли уларни учириб, қаерларга олиб бормаган. Улар 1919 йилгача мана шу аҳволда кун кечириб келишди. Октябрь инқилоби тонги отгандан кейин Россия Федерацияси таркибида Бошқирдистон Автоном Совет Социалистик Республикаси ташкил топди.

Мустақил давлат тузилиши халқнинг ўз-ўзини англаш туйғуларини барқ уриб ўстириб юборди. Бошқирд ёзуви, театри, музикаси, тасвирий санъати, бадиий адабиётининг барча жанрлари айни бир пайтнинг ўзида туғилиши ва шакллана бошлашини мана шундай асос билан изоҳлаш мумкин.

Мен бор-йўғи учта рақамни эслатиб ўтмоқчиман: 50... 17 минг... 120 миллион... Бу, 50 йил мобайнида Бошқирдистондаги миллий китоб нашриётлари 17 минг номда умумий ҳисоб билан 120 миллион нусха китобни ўқувчиларга тақдим этди, деган сўздир. Биз бошқирдлар учун халқнинг умумий маънавий-маданий тараққиёти нуқтаи назаридан бу рақамлар жуда катта маъноларни англатади. Бу китоблар бизнинг ўз юртимизда бизнинг ўзимиз учун нашр этилган. Ёки опера санъати ва балетни олиб кўрайлик. Бундан бир неча йил илгари Истамбулда бўлиб, бу машҳур қадимий шаҳарда опера ва балет театри йўқлигидан ҳайрон қолган эдим. Худди мана шундай театр Бошқирдистон АССРнинг пойтахти — менинг жонажон шаҳрим—Уфада бундан 30 йил аввал майдонга келган эди.

Албатта, ҳар бир халқ, у қандай шароитда бўлмасин, қўшиқдан, шеъриятдан айрим яшамаган. Қўшиқларни унинг кундалик турмуши ва байрамлари, қайғуси ва шодлиги туғдирган, худди мана шундай мўъжизали бойликка — қўшиқларга менинг аждодларим ҳам эга эди. Аммо уларнинг хиргойиси халқ ўзининг узоқ тарихи давомида яратиб куйлайдиган чексиз ва гўзал қўшиқнинг муқаддимаси эди.

Ўз миллий давлатининг ҳимоясида даҳлсиз яшаш, у туфайли бошқа яқин ва узоқ эллар, ўлкалар билан ҳамкорлик майдонига чиқа олиш бошқирдларнинг ва шунга ўхшаш бошқа кўпгина қабилаларнинг асрий орзулари эди. Мана шу туфайли ҳам халқ 1917 йил февраль революциясидан кейин янги бошқирд ҳукуматининг тузилишини чексиз қувонч билан қаршилади. Таниқли бошқирд шоири, 23 ёшлик Шайхзода Бабич ҳукумат составига кирган эди. Шоир янги ҳукумат фаолияти халқнинг орзу-умидларини рўёбга чиқаради, деб ишонган эди. Ҳаёлан 100 йиллар истибдод кишанида яшаган бошқирдларнинг гуллаб-яшнаган келажагини, фаровон турмушини кўз олдига келтиришга уринар эди. Бироқ бу «янги» миллий буржуа ҳукумати оддий ва қашшоқ бошқирдларнинг қисматида ўзгариш ясашишни ҳатто хаёлига ҳам келтирмади. Аксинча, халқни шафқатсизлик билан бўйсундириш шиори остида бошқирд хонлигини вужудга келтириш режасини туза бошлади. Бабич ўз она ерининг бу тахлитдаги «мустақиллиги» билан асло муроса қилолмади, у «янги» ҳукуматнинг реакцион моҳиятини тезда аниқ тушуниб етди. Шоир бошқирд ҳарбий қисмларида шеър билан мурожаат қилиб, уларни Қизил Армияга қўшилишга даъват этди. Буржуа миллатчиларининг аксилинқилобий сиёсати қўлида косов бўлишдан воз кечган бутун-бутун бошқирд полклари Совет ҳокимияти томонига ўта бошлади. Демак, шоирнинг сўзлари шамолга ем бўлмади. Унинг ўзи ҳам Қизил Армия сафига қўшилди.

Мен бу ерда Бабичнинг фақат шеърий чақириғи ҳақидагина гапирмоқчи эмасдим, балки унинг ажабланарли даражадаги келажакни кўра олиш қобилиятини ҳам алоҳида таъкидламоқчиман. Унга ҳар қандай давлат ва ҳар қандай ҳукумат маъқул эмасди. Ўзини эса марксист ҳам ва табиий туғма социалист ҳам, деб бўлмасди. У мулланинг ўғли бўлиб, диний мактабни тугаллаган экан. Лекин Бабич ватандошларининг турмуш эҳтиёжларини, озодликка ташналигини, мустақилликка ва тараққиётга интилаётганлигини чуқур ҳис қилар эди...

Кўп миллатли Совет давлати ва ижодий интеллигенциянинг ўзаро муносабати, шу жумладан, бизнинг чуқур халқчил ҳукуматимиз мен учун аллақандай мавҳум тушунча, назарий гап эмас, балки айни воқелик, кундалик ҳаётнинг худди ўзи, меҳнатимнинг моҳияти, мазмунидир.

Мен социалистик жамият аъзосиман, унинг манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қиламан, унинг ёрқин идеаллари тантанаси учун курашаман, ютуқлари ва ғалабаларидан чексиз қувонаман. Мана шу жиҳатдан менинг ўй ва фикрларим, ҳис-туйғуларим умуман жамиятни ва унинг барча участкаларини бошқариш учун халқ оммаси ўзи сайлаб қўйган кишиларнинг фикр ва ҳис-туйғуларига чуқур ҳамнафасдир.

Мен 30 йилдан кўп вақтдан буён бадиий ижод билан шуғулланаман. Бошқирдистон АССР ёзувчилари ташкилотига раҳбарлик қилиб келаётганимга ҳам 10 йилдан ошиб қолди. Шунча йиллик турмуш тажрибасига эга бўлган бир киши мулоҳазаларда мутлақо субъектив бўлиб қолиши мумкин эмас. У кўпроқ кўрган-кечирганларига суяниб, реал воқелик таассуротларидан келиб чиқиб сўзлайди. Менинг кўз ўнгимда автоном республика раҳбарларининг бир неча авлоди алмашинди, лекин халқнинг маънавий эҳтиёжига ғамхўрлик билан қараш, пировардида, турмуш ижодий интеллигенция зиммасига юклаган миссиянинг масъулиятини, аҳамиятини уларнинг ҳаммаси ҳар доим чуқур ҳис қилган эдилар. Бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверади.

Адабиёт ва санъат жамиятнинг маънавий тараққиётига, унинг эстетик қарашлари ва дидининг такомиллашувига ҳаётбахш таъсир кўрсатиш билан бирга, маданият арбобларининг ўзлари ҳам давлат сиёсатининг амалга оширилишига актив ёрдам бермоқдалар. Кўпгина ижодий ходимлар, Бутуниттифоқ ва Автоном республика Олий Советининг депутатлигига сайланганлар, улар мамлакат ҳаётининг муҳим сиёсий ва иқтисодий проблемаларини ҳал этишда фаол қатнашмоқдалар. Халқ депутатлари бўлишдек юксак бахт адабиёт ва санъат намояндалари зиммасига жамият ҳаёти билан доимо ҳамнафас бўлиб яшашдек юксак масъулиятни ҳам юклайди. Кляш овулидан чиққан бир бошқирд адиби сифатида мен РСФСР парламентида халқ ишончини — депутатлик бурчини оқлаш учун 18 йилдан бери ҳормай-толмай хизмат қилиб келяпман.

Тўғрисини айтганда, хорижий мамлакатлик ҳам-касбимнинг менга берган саволи унинг ўзи учун ажабланарли ҳодиса эмас эди. У бутунлай бошқа жамиятда яшайди. У жамиятда эса тараққийпарвар санъаткорларнинг идеаллари, демак, халқ идеаллари воқелик билан мутлақо келиша олмайди. Мен шундай мамлакатда яшайманки, бу ердаги давлат тузуми жамиятнинг ўйлари ва орзуларини, халқнинг манфаатларини ўз фаолиятига асос қилиб олган. Мана шунинг учун ҳам мен яшаётган мамлакат онадек меҳрибон, қадрли ва азиздир. (АПН).

Тошкент ремонт-подшипник заводи коллективи май олди социалистик мусобақасини янада қизитиб, баҳор байрами шарафига муносиб тўёна ҳозирлашга ҳаракат қилаётир. Суратда: корхонанинг техника назорати бўлими назоратчилари Т. Семенова ва И. Михалева ўртоқлар тайёр маҳсулотни кўздан кечирмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси халқ контроли группасининг аъзолари, актив ишчилар ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатли бўлиши учун ҳамиша жонкуярлик кўрсатмоқдалар. Суратда: (чапдан) М. Юнусова, Ҳ. Солихова, Г Содиқова ўртоқлар Май туҳфаси сифатида тайёрланган маҳсулотларни текширишаётир.

И. Глауберзон фотоси.

Депутатлар ҳақида ҳикоялар

МУКАРРАМХОННИНГ ЎЙЛАРИ

Ўн уч йилнинг нарёғида ипак комбинати цехларининг бирига мастер ёшгина, буғдойранг бир қизни етаклаб кирди. Қиз дастгоҳлар овози билан тўла цехга, кўзга кўринмас ҳарир толаларни ажиб бир чаққонлик билан уплаётган қиз-жувонларга, ёнгинасидан вагончага ўхшаш араваларни ғилдиратиб ўтаётган одамларга бир дақиқа анқайиб қараб қолди. Лекин унинг ўзига бу ердагилар ё эътибор берди ёки йўқ. Нега десангиз, цехларга ким кўп келади — шогирд болалару шогирд қизлар...

Ўшанда яъни олтмишинчи йилнинг бошларида бу ушоққина қизнинг кимсан — бутун Марғилоннинг фахри Мукаррамхон Иброҳимова бўлиб етишишини ким билибди дейсиз. Оддийгина, лекин иши пухта, сўзлари мағизли қизча бир кун келиб, СССР Олий Совети депутати бўлиб, мўътабар минбарда ўз ҳамшаҳарлари, ўз сайловчиларининг ютуқларидан, хоҳиш-иродалари ва истакларидан сўзлашини, партиямизнинг XXIV съезди делегати бўлишини ким ўйлаган эди!

Нафсамбирини айтганда, Мукаррамнинг ўзиям буни етти ухлаб тушида кўрмаганди. Лекин бир ғулу дилини жўнбушга келтиргани рост. У комбинатнинг атоқли ишчиси Мунисхон Тешабоева, шу корхонада улғайиб меҳнатдан ҳурмат топган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қумрихон Содиқоваларнинг донғини кўп эшитганди. Гарчи улар билан таниш-билишлиги бўлмаса ҳам, кўнглининг бир чеккасида уларга ҳавасга ўхшаш бир ўт ловиллаб тургандай эди.

...Шогирд қиз устозини деярли қийнамади. Сезгирлиги, чаққонлиги қўл келди. Кўп ўтмай мустақил ишлай бошлади. Дарвоқе, оилавий қийинчиликлар деганларидек, саккизинчини битиргандан кейин ўқишни тўхтатишга тўғри келганди. Ўзини ўнглаб олгач, кечки мактабга, уни битиргандан кейин эса, тўқимачилик институтининг Марғилондаги ўқув-консультация пунктига ўқишга қатнай бошлади. Ишга ҳам, ўқишга ҳам вақт топа билди.

Бу вақтларга келиб Мукаррам Иброҳимова корхонанинг оғизга тушган пешқадам кишилари қаторидан жой олган эди. Энг оғир участкаларда ишлашга ҳам ҳозиру нозирлиги, меҳнатсеварлиги, хуш хулқи эътиборини ошириб юборганди. Марғилонликлар тадбирли ва оқила қизларини 1970 йил СССР Олий Советига депутат қилиб сайладилар.

Мукаррамхон ҳали ёш. Лекин ақл ёшда эмас, бошда деган мақол бор. Бу нақл Мукаррамхонларга ўхшаган ҳожатбарорларни назарда тутиб тўқилганга ҳам ўхшаб кетади. Бундоқ олиб қараганда, битта аёл учун битта рўзғорнинг ташвиши ҳам кўплик қилаётганга ўхшайди. Лекин Мукаррамхон қалбига оддий бир ишчига уй-жой тўғрилаб беришдан тортиб комбинат учун Москвадан автобуслар «ундириб» келишгача бўлган масалаларни ҳам сиғдира олади. Муҳими, ўйлаган нарсасини рўёбга чиқаради.

Биргина мисол келтирмоқчимиз. Депутат ишлаётган корхона катта. Ишчи кучига эҳтиёж сезилгани-сезилган. Ишчиларнинг анчагина қисми шаҳар четидан, ҳатто бир неча ўн километр наридаги аҳоли пунктларидан ҳам қатнаб ишлашади. Иш эса, сменали. Транспорт дегани муаммо. Шуларни эсларкан, Муккаррамхон кулимсираб, гапида давом этди:

— Москвага, Олий Совет мажлисига борганимда Автотранспорт министрлигига кирдим. Министрнинг ўзига учраб, дардимизни тўкиб солдим. Кўп ўтмай комбинат ихтиёрига иккита автобус келди. Ростини айтсам, яна тўртта автобусга эҳтиёж сезиб турибмиз. Бўш келмаймиз, — деб кулади депутат.

Мукаррамхон Иброҳимова сайловчилар ариза-шикоятларини тинглаб, халқ хизматкори сифатида кўп хайрли ишлар қилмоқда. Мана битта факт. Ҳидоятхон Саримсоқова комбинатда запарчи бўлиб ишлайди. Бешта боласи бор. Уй-жой шароити ёмон эди. Квартира сўраб, талай идораларга учради. Ҳа деганда иши битавермади. Бу ёқда қиш қиличини яланғлаб келаётган эди. Охири бу ишга депутат аралашди. Ҳидоятхон опа М. Иброҳимовадан хурсанд, яхшигина уй-жойга эга бўлди. Ишчи Ш. Абдуллаева ҳам унинг аралашуви билан квартирали бўлди.

«Сира кам бўлманг, синглим, — деб бошланади депутат номига келган бир хат, — қиш бошланди дегунча боғчага коляска етаклаб боришга юрагим безилларди. Коляскани лойдан чиқарсанг оёғинг ботади, оёғингни тортиб олсанг, коляска ботади. Шу кўргиликлардан қутулдик, кўчамиз асфальтланди. Ёрдамингиз учун раҳмат!».

Халқ хизматига ўзини бағишлаган Мукаррам Иброҳимова бош қўшиши билан битган ишлар, ечилган чигал масалалар ҳақида анча гапларни айтиш мумкин. Унинг бош-қош бўлиб туриши туфайли ишчилар кафеси қурилиб ишга туширилди, кўчаларга асфальт ётқизилди, Қизил бурчак барпо бўлди. Булар — сайловчилар наказн эди.

Аммо ҳамма наказлар ҳам осонгина бажарилаётгани йўқ. Бунинг учун маълум идоралар, қурилиш ташкилотлари билан фикрлашиш, тўғри келса «жанг қилиш» керак. Мукаррамхон буни уддалайдиганлардан. Мен унинг блокнотидаги «600 ўринли музика мактаби қурилиши», «Ёйилма, Низомий маҳаллаларини газлаштириш», «Нурхон» кўчасини асфальтлаштириш» деган ибораларга кўзим тушди. Демак, депутатни ўйлантириб юрган нарсалар кўп экан.

Комбинатда бир эмас, икки эмас, олтита автоматни бошқариб, топшириқларни кўнгилдагидай адо этаётган, блокнотига қайд этилган наказларни бажаришнинг пайидан бўлган бу жувон оқшомлари яна китоб устига эгилиб мутолаа қилади, конспект тузади, контрель иш ёзади. Ахир, у Тошкент тўқимачилик институти сиртқи бўлимининг тўртинчи курс студенти, салкам инженер.

Ҳа, халқ хизматкори Мукаррамхон ўйлаган ишининг уддасидан чиқадиган, кўзлаган манзилга етадиганлардан.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Перу янги ҳаёт қурмоқда. Ҳукумат амалга ошираётган прогрессив тадбирлар яхши натижалар бермоқда. Уй-жой проблемаси билан бир қаторда мамлакат пойтахтини ичимлик сув билан таъминлаш масаласи ҳам ҳал этилаётир. Суратда: Лима яқинидаги сув омбори қурилишида.

МТИ—ТАСС фотоси.

ЖАҲОН ХАЛҚЛАРИ! ЯДРО ВА ХИМИЯ ҚУРОЛИНИНГ ҲАММА ТУРЛАРИНИ ТАҚИҚЛАШНИ ТАЛАБ ҚИЛИНГИЗ! ЕППАСИГА ВА БАТАМОМ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН, ХАЛҚАРО ХАВФСИЗЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ УЧУН КУРАШИНГИЗ!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

СПОРТ ХАБАРЛАР

РАҚИБ ИМКОНИЯТЛАРИНИ ЧЕКЛАБ...

Ҳар бир йирик спорт учрашувлари олдидан пешқадам иштирокчилар имкониятларига баҳо бериш, бўлажак натижаларни тахминлаб кўриш одат тусига кирган. Республика XXXVII чемпионати бўсағасида ҳам кенг шахмат жамоатчилиги шундай мулоҳаза юритган эди.

Мамлакат биринчиликларида саккиз марта олтин медаль иштиёқида жанг қилган, Ўзбекистон биринчиликларида уч марта ғолиб чиққан Г. Борисенко бу гал ҳам ўз унвонини сақлаб қолиш учун кучи етади. У Москвадаги Бутуниттифоқ шахмат олимпиадасида халқаро гроссмейстерлардан Р. Ваганянни ютиб, П. Керес, Э. Гуфельд, А. Лутиковлар билан дуранг қилишга эришди. Бундай ютуқ ҳар қандай спорт мастерининг ҳам қўлидан келавермайди.

Республиканинг 1970 йилги чемпиони Леонид Маслов тажрибали мастер. Уч марта СССР чемпиони Штейн, халқаро мастер Жинжихашвили ва Карен Григорьянлар билан баравар дона сурган Маслов фахрий натижани қўлга киритганди. Мусобақада таниқли шахматчи Рудерфер ҳам чемпионликка асосий даъвогарлик қилганди. Бироқ кучлиларнинг кучлиси бўлиш мастерликка номзод Виктор Манинга насиб этди.

Айрим натижаларни ҳисобга олмаганда, чемпионат олдидан билдирилган мулоҳазалар ўзини оқлади. Ортиқча таваккалчиликка бормай, рақиб имкониятларини чеклашга ҳаракат қилган Л. Маслов уч ҳафта давом этган учрашувлардан сўнг иккинчи марта республика чемпионлигини қўлга киритди. Иккинчи, учинчи ўринлар Рудерфер билан Ханга берилди. Тўртинчи ўрин Борисенкога тегди. Ёш мастерликка номзод Д. Қаюмовнинг бешинчи ўринга чиққанлиги бежиз эмас. У спорт мастерлари Борисенко ва Бирбрагерни қаттиқ зарбага учратган ягона иштирокчидир.

Чемпионатнинг спорт натижаларига назар ташлаган киши етакчи шахматчиларимиз, айниқса қобилиятли ёшларимиз маҳорати ўсиб бораётганига қаноат ҳосил қилади.

Ғолиблар ва уларга қарши жангда яхши натижаларга эришган О. Сиддиқов билан охирги бешинчи турда муносиб ютуқни қўлга киритган В. Манинларга республика Спорт комитети ҳамда Марказий шахмат клубининг совринлари топширилди. Маслов билан Рудерфер мамлакат биринчилигининг ярим финалида иштирок этадиган бўлдилар.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ПОЛВОНЛАР КУРАШИ

Бухорода «Пахтакор» қишлоқ кўнгилли спорт жамияти Марказий совети биринчилиги мусобақалари бўлди. Спортнинг эркин кураш тури бўйича ўтказилган бу учрашувларда республика областлари ва Қорақалпоғистондан келган полвонлар ўзаро беллашдилар. Курашда жамият ғолиби бўлиш Тошкент область спортчиларидан С. Ким, В. Коршунов, Т. Маҳмудов, Д. Ярцев, К. Юсупов, бухоролик Ю. Саидов, Ф. Холиқов, қашқадарёлик Х. Баратов, Я. Ашуров ва хоразмлик У. Қурбоновларга насиб этди.

Команда ҳисобида биринчиликни Тошкент области полвонлари эгаллашди.

ЖАҲОН бўйлаб

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ЕР ОСТИДА ГАЗ ОМБОРИ

ПРАГА. «СССР — Ғарбий Европа» транзит газ қувури тез суръатлар билан қурилмоқда. Газ қувурининг чехословак участкаси Чехословакия Социалистик Республикасининг бешинчи беш йиллик планида кўзда тутилган энг йирик иншоотларнинг бири бўлиб қолди. Чехословакия инженерлари янги газни қабул қилиб олишга тайёрланиб, 500 миллион кубометр зангори ёқилғи сиғадиган газ омбори қуришга киришдилар. Ер остидаги жуда катта бўшлиқдан резервуар сифатида фойдаланилади. Бир минг метрдан ўн минг метргача бўлган чуқурликда жойлашган омборда газ 75-135 атмосфера таъсири билан сақланади.

МЕТАЛЛУРГЛАРНИНГ РЕКОРДЛИ ЙИЛИ

ВАРШАВА. Бу йил Польша металлурглари учун рекордли йил бўлиб қолади. Мамлакат тарихида биринчи марта 13 миллион тоннадан ортиқ пўлат ва салкам 9 миллион тонна прокат ишлаб чиқарилади. Бунинг натижасида Польша Халқ Республикаси пўлат ишлаб чиқариш соҳасида жаҳонда тўққизинчи ўринни олади. Польша Халқ Республикасининг оғир саноат министрлигида ТАСС мухбирига қуйидагиларни хабар қилишди: 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик қора металлургияни тобора модернизация қилишнинг муҳим босқичидир. Қора металлургияни ривожлантириш учун 50 миллиард злотих ажратилади. Бу эса ўтган беш йилликдагига нисбатан икки баравар ортиқдир. «Катовице» металлургия комбинати беш йилликдаги энг муҳим янги иншоот бўлиб қолади. Совет Иттифоқи бу комбинатни қуришда Польшага иқтисодий ва илмий-техникавий ёрдам беради. Корхона йилига 4,5 миллион тонна пўлат ишлаб чиқаради.

СУРАТЛАР ГАЛЕРЕЯСИНИНГ ЮБИЛЕЙИ

БЕРЛИН. Дрездендаги «Цвингер» саройида жойлашган машҳур давлат суратлар галереяси ўзининг 250 йиллигини нишонлайди. 1722 йилда ташкил этилган галерея экспозициясида тасвирий санъатнинг 284 асари бор эди. Ҳозирги вақтда уларнинг сони 650 тага етди. Галереядаги суратлар вақти-вақти билан янгилаб турилади.

«Цвингер»даги нодир суратларнинг тапайгина қисми иккинчи жаҳон уруши охирида Совет Армияси жангчилари томонидан сақлаб қолинди. Аммо Англия — Америка авиациясининг 1945 йил февраль ойидаги бомбардимонлари натижасида музей комплекси, шунингдек шаҳарнинг деярли ҳамма қисми вайрон бўлган эди.

Германия Демократик Республикасининг ҳукумати суратлар галереясини тиклаш учун кўп маблағ ажратди. 1956 йилда Совет Иттифоқи немис халқига қайтариб берган санъат асарлари галереяга қўйилди. Ўша пайтдан буён галереяни 9 миллионга яқин киши томоша қилди.

Юбилей тантаналари муносабати билан «Цвингер»да бир нечта янги виставка очилди.

Г. ДИМИТРОВ ЁДГОРЛИГИ

СОФИЯ. Болгар халқининг улуғ фарзанди Георгий Димитров туғилган куннинг 90 йиллиги муносабати билан у туғилиб ўсган Перник округидаги Ковачеца қишлоғида ёдгорлик парки барпо этилади. 25 гектар майдонни эгаллайдиган паркнинг ўртасида Г. Димитровга ҳайкал ўрнатилади. Болгария Коммунистик партиясининг тарихини. Г. Димитровнинг революцион фаолиятини ва Болгария меҳнаткашларининг социалистик қурилишдаги муваффақиятларини акс эттирадиган материаллар учун махсус павильонлар вужудга келтирилади.

КИТОБ — ОММАГА

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида ҳар йили 400 дан ортиқ номда китоб ва брошюра чиқарилмоқда, 30 дан зиёд газета ва 20 га яқин журнал нашр этиляпти. Монголия меҳнаткашлари ҳозирги кунда марксизм-ленинизм классикларининг асарларини, рус ва жаҳон адабиётининг энг яхши асарларини ўз она тилида ўқимоқдалар. Совет ёзувчиларининг асарлари меҳнаткашларга ғоят манзур бўлди.

Ҳозирги вақтда республикада китоб пропагандасини янада кучайтириш соҳасидаги ишлар кенгайтириб юборилди. Халқаро китоб йили доирасида бу ишлар олиб борилмоқда.

(ТАСС).

Ғарбий Германиянинг реакцион кучлари мамлакат ҳозирги ҳукуматининг сиёсатдаги реалистик йўлига қаршилик қилмоқдалар. Бироқ ГФРнинг суд ва полиция маъмурлари реакционерларнинг жиноий ҳаракатларига қарши ҳеч қандай чора кўрмаётирлар.

Жабрланувчининг полиция чақириши.

Ғарбий Германияда чиқадиган «Берлинер экстрадинст» бюллетенидан олинган расм.

ТАСС фотохроникаси.

НАЙРАНГ ЎТМАДИ

Аввал хабар қилинганидек, Ғарбий Германиядаги ўнг оппозициячи христиан демократик иттифоқ — христиан социал иттифоқ партияси ГФРнинг федерал канцлери В. Брандт ҳукуматига ишончсизлик билдириш масаласини кўтарган эди. Германия Федератив Республикасининг Совет Иттифоқи ва Польша билан тузган шартномаларини ратификация қилиш учун қизғин кураш кетаётган ҳозирги пайтда бу масаланинг қўйилиши Ғарбий Германиядаги прогрессив кучлар учун жиддий синов эди. В. Брандт ҳукуматига ишончсизлик билдириш Европа қитъасида тинчликни таъминлашга қаратилган шартномаларни ратификация қилишни катта хавф остида қолдирар эди. Оппозициячи партиялар федерал канцлер В. Брандтни ҳукуматдан четлаштириб, унинг ўрнига христиан демократик иттифоқ партиясининг раиси Барцелни ГФР канцлери қилиб сайламоқчи эдилар.

Бироқ 27 апрель куни Германия Федератив Республикасининг бундестаги (парламенти) мажлисида ўнг оппозициячиларнинг мақсадлари чиппакка чиқди. Бундестаг В. Брандт ҳукуматига ишончсизлик билдириш тўғрисидаги таклифни рад этди. Вилли Брандт ҳукумати учун жиддий синов бўлган ана шу мажлисда 247 депутат ишончсизлик билдиришни ёқлаб, яъни Барцелни қувватлаб, овоз берди. Депутатлардан 10 киши қарши овоз берди, 3 депутат бетараф қолди. Бундестагнинг бошқа депутатлари овоз беришда қатнашмадилар.

Шундай қилиб, оппозициячиларнинг В. Брандт ҳукуматига ишончсизлик билдириш тўғрисидаги таклифи унинг қабул қилиниши учун зарур бўлган 249 овозни тўплай олмади ва барбод бўлди. Европада тинчликнинг барқарор бўлиши ва қитъада хавфсизликнинг таъминланишига интилаётган Вилли Брандт яна ўз лавозимида қолди. Ҳукуматни прогрессив йўлдан тойдиришга уринаётган Штраус ва Барцелнинг ХДС—ХСС партиясидаги ўнг оппозициячиларнинг найранглари бу сафар ҳам ўтмай қолди. Вилли Брандт бошлиқ Германия социал демократик партия-эркин демократик партия ҳукуматининг бундестагдаги ғалабаси ГФРнинг СССР ва ПХР билан тузган шартномаларини ратификация қилишнинг сўнгги — ҳал қилувчи муҳокамасига кенг йўл очиб берди.

Ф. ШАХОВ.

УЧИШ ТУГАЛЛАНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 28 апрель. (ТАСС). Ичида космонавтлар Ж. Янг, Ч. Дьюк ва Т. Маттингли бўлган «Аполлон-16» космик кемаси кеча Москва вақти билан соат 22 дан 45 минут ўтганда Тинч океаннинг марказий қисмида Гавайя оролларининг жанубида сувга қўнди.

Космик кема сувга қўнадиган районда қутқазувчи кемалар отряди космонавтларни кутиб турган эди. Кема қўнганидан кейин ғаввослар ёрдамлашиб космонавтларни экипаж бўлмасидан чиқариб олдилар, вертолёт уларни «Тикондерога» авианосецига элтиб қўйди. Шу билан ўн бир кун давом этган учиш тугади.

Юлия Леонидовна СТЕПАНЕНКО

1939 йилдан КПСС аъзоси, республика аҳамиятига молик шахсий пенсионер, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети собиқ биринчи секретари Усмон Юсуповнинг содиқ рафиқаси Юлия Леонидовна Степаненко тўсатдан вафот этди.

Ю. Л. Степаненко 1909 йилда камбағал деҳқон оиласида туғилди. Меҳнат фаолиятини 1926 йилда муқовасоз шогирдлигидан бошлади. 1935 йилда Ўрта Осиё саноат академиясини тамомлаб чиққач, турли лавозимларда — пахта тозалаш заводининг инженери, «Ташзаготхлопкотрест» бошқарувчиси, Ўзбекистон ССР тўқимачилик саноати халқ комиссарининг ўринбосари, енгил саноат халқ комиссари бўлиб ишлади. 1966 йилдан 1969 йилгача У. Юсупов номли агросаноат комбинатининг директори бўлиб ишлади. У ана шу лавозимларнинг ҳаммасида моҳир ташкилотчи эканлигини кўрсатди.

Республика енгил саноати ва озиқ-овқат саноати меҳнаткашлари Ю. Степаненкони саноатнинг ана шу тармоқларини ривожлантириш учун жуда кўп иш қилган киши деб биладилар.

Юлия Леонидовна катта жамоат ишларини олиб борди. У район партия комитетлари ва Тошкент область партия комитети аъзоси қилиб бирнеча марта сайланди, Ўзбекистон Компартиясининг X съездида Марказий Комитет аъзолигига кандидат этиб сайланди, 1947 йилда Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлигига сайланди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Юлия Леонидовна Степаненконинг хизматларига юксак баҳо бердилар: у Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат Белгиси» ордени, «Оналик шуҳрати» ордени, «Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалаба учун» медали ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг учта Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Юлия Леонидовна Степаненконинг порлоқ хотираси у билан бирга ишлаган ва уни билган ҳамма кишилар қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

1 МАЙ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.40 — ТОШКЕНТ. Тинчлик, май, меҳнат, 10.00 — **Ленин номли Қизил майдонда меҳнаткашларнинг 1 Май намойиши ва концерт**, 12.45 — МОСКВА. **Қизил майдонда меҳнаткашларнинг 1 Май намойиши**, 16.45 — ТОШКЕНТ. 16.50 — Концерт, 17.20 — Ахборот, 17.30 — Мультфильм, 18.10 — **Оламга саёҳат**, 19.10 — **Учрашув** (телефильм), 20.20 — Ахборот, 20.30 — Байрам концерти, 22.00 МОСКВА. 23.00 — ТОШКЕНТ. **Телеминиатюралар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.45 — МОСКВА. 17.45 — **Бумбараш** (телефильм), 18.45—Мультфильм, 19.00 — Театр учрашувлари, 20.40 — «Огонек», 22.00 — Ҳужжатли фильм, 23.00 —Байрам концерти.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.45 — **ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.**

2 МАЙ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.10 — ТОШКЕНТ. 9.15 — Май гуллари, 9.45 — **«Висол онлари»**, 11.00 — МОСКВА. 16.45 — ТОШКЕНТ. 16.50 — Мультфильм, 17.00 — **Футбол: «ПАХТАКОР» — «ОЛҒА»** (Фрунзе). 18.45 — Ахборот.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — Фильм-концерт. 19.40 — Ахборот, 20.00 — МОСКВА. **Футбол: «ТОРПЕДО»** (Москва) — **«СПАРТАК»** (Москва).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

16.00 — МОСКВА. **Хоккей: СССР** финал ўйинлари кубоги, 18.55 — **Бумбараш** (телефильм), 20.00 —ТОШКЕНТ. **Қизил майдон** (бадиий фильмнинг 1-серияси), 21.15 — Цирк томошалари, 22.00 — Концерт, 23.00 — **Қизил майдон** (бадиий фильмнинг 2-серияси),

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Эстрада концерти, 20.50 — Реклама, 20.55 — Телеспектакль.

3 МАЙ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.25 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Қувноқ эстафета, 18.30 — Ахборот, 18.45 — Ёш ижрочилар концерти, 19.35 — Ахборот, 19.55 — **Гаровга тикилган ҳаёт** (бадиий фильмнинг 7-серияси), 20.55 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети, 21.25 — Фильм-концерт, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Миллионлар ленинча университети, 22.55— Телеочерк, 23.05 — **Футбол: «ЗАРЯ» — ЦСКА.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.15 — МОСКВА. 18.20 — Янгиликлар, 18.30 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида, 19.00 — Қўшиқ ҳамроҳимиз, 20.00 — Хўжайинлар ҳақида ҳикоялар, 20.45 — **Йўқолган поезд** (бадиий фильм), 22.00 — Спорт кўрсатуви, 22.30 — Жаҳон халқлари ижоди, 23.05 — Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.20 —Врач маслаҳати, 20.30 — Классик музика саҳифаларида, 21.10 — Телеспектакль.

4 МАЙ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.25 — МОСКВА. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Комсомоллар минбари, 18.40 — Ахборот, 19.00 — Оламга саёҳат, 20.00 — Ахборот, 20.15 — Миллионлар ленинча университети, 20.45 — Матбуот кунига бағишланган кўрсатув, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Кинопублицист экрани, 23.30 — **Раъно Шарипова куйлайди**, 24.00 — Ҳужжатли фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари 13.00 — **Эшикни очинг, биров келди** (бадиий фильм); 18.30 — МОСКВА. 18.35 — Янгиликлар, 18.45 — Мультфильмлар, 19.00 — СССР халқ артисти **П. Лисициан куйлайди**, 21.05 —Стандартлар ва қонун, 20.45 — Телеспектакль, 22.00 — Сиҳат-саломатлик, 22.30 — **«Дублсиз ўйин»** (киновикторина).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. Телефильм, 20.10 — Чолғу куйларидан концерт, 21.00 — Бадиий фильм.

5 МАЙ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 18.40 — ТОШКЕНТ. 18.45 — Ахборот, 18.55 — — Ўринбосарлар, 19.55 — Ахборот, 22.10 — **Ҳамиша «Правда»** билан (ҳужжатли фильм), 20.30 — **«Ноз-неъмат бунёдкори**, 21.05 — **Гаровга тикилган ҳаёт** (бадиий фильмнинг 8-серияси), 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — Қардош халқлар адабиёти. **Миршакарнинг** ижодий портрети. 24.00 — **Ботир Зокиров куйлайди.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 12.00 — Кинофильм, 18.40 — МОСКВА. Ўқувчилар учун кўрсатув, 19.25 — **Эртанги газета** (ҳужжатли фильм), 19.40 — **М. Лиепа рақсга тушади**, 20.05 — Хўжайинлар ҳақида ҳикоялар, 20.35 — Телеспектакль, 22.00 — Спортчилар студиямиз меҳмони (Тошкентдан), 22.30 — **Хоккей: «ДИНАМО»** (Москва) — **«СПАРТАК»** (Москва).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. **Еввойи ит Динго** (бадиий фильм), 21.35 — Врач маслаҳати, 21.45 — Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти.

6 МАЙ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Ҳужжатли фильм, 10.20 — Лирик концерт, 11.00 — МОСКВА. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — Кинофильм, 17.30 — Ахборот, 17.45 — **Останкинодаги телевизион минора** (илмий-оммабоп фильм), 18.05 —Музикали кўрсатув, 18.35— Ахборот, 18.55 — Совет кино усталари. РСФСР халқ артисти **Олег Ефремовнинг** ижодий портрети, 20.00 — Радио кунига бағишланган концерт, 22.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — Тошкент. Ўқув кўрсатувлари. 16.55 — МОСКВА. Концерт, 17.40 — **Қирқ бешинчи йилнинг баҳори ва қиши** (телефильмнинг 1-серияси), 18.30 — Хўжайинлар ҳақида ҳикоялар, 19.00 — Музикали кўрсатув, 19.55 — Халқаро панорама, 20.25 — **Денгиз характери** (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. Ўрта Осиё республикалари киносанъати, 23.10 — Эргаш Жуманбулбул туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. **Кунтуғмиш** (1-қисм), 23.40 **Шаҳар таронаси** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ТОШКЕНТ. Спорт кўрсатуви, 18.50 — **ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.**

7 МАЙ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Музикали кўрсатув, 10.00 — Ўқувчиларнинг телевизион олимпиадаси, 10.55 — МОСКВА. 16.50 — ТОШКЕНТ. 16.55 — «Юлдузча», 17.40 — Ахборот, 18.00 — Бугун радио куни, 18.20 — Ахборот, 18.40 — МОСКВА. **Киносаёҳатчилар клуби**, 19.35 — ТОШКЕНТ. **Машраб лирикаси**, 21.00 — **Гаровга тикилган ҳаёт** (бадиий фильмнинг 9-серияси), 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — Дала юлдузлари. 23.00 — **Футбол: «ДИНАМО»** (Киев) — **«ТОРПЕДО»** (Москва). 23.50 — ТОШКЕНТ.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 14.00 — **«Замандас» программаси**, 16.50 — МОСКВА. **Баскетбол: СССР — АҚШ.** 17.30— **Қирқ бешинчи йилнинг баҳори ва қиши** (телефильмнинг 2-серияси) ,18.40 — ТОШКЕНТ. «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари соврини учун самбо кураши бўйича Бутуниттифоқ турнири, 19.25 — Телеочерк, 19.35 — МОСКВА. Цирк томошалари, 20.25 — Баҳор оқшомида, 22.00 — ТОШКЕНТ. **Эргаш Жуманбулбул** туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. **Кунтуғмиш** (2-қисм). 20.30 — Музикали кўрсатув, 23.00 — **Плющихадаги уч терак** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

16.45 — **ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 16.55 — ТОШКЕНТ. 17.00 — «Қизил галстук», 17.50 — Ахборот, 18.00 — Ёшлик гулхани, 18.30 — Ахборот. 18.45 — Лирик концерт, 19.25 — Олмалиқ маиший химия заводи, 19.50 — Халқаро программа, 20.30 — Янги китоблар, 20.45 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи**, 22.00 — «Вақт», 22.30 — **Бир келиб кетинг, қишлоғимизга**, 23.30 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.35 — МОСКВА, 17.40 — Янгиликлар, 17.50 — Минск трактор заводининг етти куни, 18.05 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 19.00 — Китоб жавони, 19.40 Мультфильм, 19.50 — Ҳужжатли фильм, 20.30 — **Тунги смена** (бадиий фильм), 22.00 — ТОШКЕНТ. Инсон ва қонун, 22.30 — Спорт программаси, 23.30 — **Уч плюс икки** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт, 8.25 — Шу куннинг қўшиқлари, 9.30 — «Ер ва эл», 10.25 — **Х. Изомов** ва **Х. Раҳимов** асарларидан концерт, 11.15 — «Гулшан» радиожурнали, 12.15 — Музикали радиопочта, 13.30 — Бадиий ҳаваскорлар концерти, 15.10 — «Правда» газетасининг обзори, 15.20 — Спектакль, 16.10 — Музикали эшиттириш, 17.20 — Уйғур куйлари, 17.50— Идеология ва ҳаёт, 18.00 — Чўлқуварлар учун концерт, 18.40 — Спорт эшиттириши, 19.20 — Эстрада концерти, 20.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат, 20.10 — Музикали эшиттириш, 21.00 — Дўстлик, баҳор ва меҳнат байрами, 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун кечки концерт, 22.15 — Концерт, 23.10 — Дам олиш концерти.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 29/IV да **Дон Карлос**, 30/IV да **Доктор Айболит** (кундузи), **Чио-чио-сан** (кечқурун), 1/V да **Катта байрам концертлари** (ўзбек тилида, кундуз соат 2 ва кеч 7 да).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29 (билетлар сотилган), 30/IV да **Парвоз**, 1/V да **Парвона** (кундуз соат 11 да), **Аяжонларим** (кундуз соат 3 да), **Олтин девор** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 29/IV да **Тоғ гўзали**. 30/IV да **Ҳалима** (кечқурун). 1, 2/V да **Катта байрам концертлари** (ёзги бинода, кеч соат 8 яримда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Озарбайжон ССР цирки усталарининг гастроллари** (кеч соат 7 яримда; шанба ва якшанба кунлари кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда).

КИНО

Любавинларнинг тугатилиши — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Генерал учун тузоқ — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Жаноб 420 (2 серия) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Гувоҳ йўқолди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Мажбурий ота — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Садоқат (кундуз соат 3 да), **Жиноятчи «Уэмбли» стадионида ўтирибди** (кундуз ва кечқурун) — «КЎКЧА».

Менинг сўнгги тангоим — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ «ПРОМВЕНТИЛЯЦИЯ» МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА
(Питомная кўчаси, 5-уй)
монтаж бўйича вентиляциячи слесарлар, электр пайвандчилар

КЕРАК

Иш бир сменали.

Тошкент шаҳрининг ҳамма районларида иш участкалари мавжуд.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда Тошкент шаҳридаги район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—973. Термиз — 54—01. Урганч — 34—55. Фарғона — 4—29—44.

Б. — 101. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 02407.